

SPLÝW RZEKĄ PIŁAWĄ

Początek Piławy stanowi strumyk wypływający z podmokłej okolicy w niewielkiej odległości od zachodniego krańca Jeziora Komorze.

Górny bieg rzeki różni się zasadniczo w charakterze od środkowej i dolnej jej części. W swoim początkowym odcinku Piława przepływa przez ciąg większych i mniejszych jezior, w większości otoczonych lasami. Odcinki rzeki łączące jeziora są krótkie i bezpieczne przy pokonywaniu ich kajakiem - nurt jest wystarczająco głęboki i niezbyt szybki, prawie nie ma przeszkód. Najciekawszy jest końcowy odcinek górnej Piławy, rezerwat obejmujący Rozlewiska Nadarzyckie - obszar bardzo malowniczych i interesujących z przyrodniczego punktu widzenia moczarów i bagien.

Strefa jezior kończy się na Zalewach Nadarzyckich (zbiornikach leżących poniżej bagienno-rezerwatu). Za Nadarzącami rzeka na długim (około 20km) odcinku meandruje jednostajnie przez sosnowe głównie lasy, nigdzie nie zbliżając się do miejsc zamieszkałych przez ludzi. Brzegi bywają na przemian płaskie i bagniste lub wysokie i strome, nurt często tarasują zatory ze zwalonych drzew. Z uwagi na ilość przeszkód i liczne zakola, spływ jest co prawda łatwy ale żmudny i monotony.

W dolnym biegu, poniżej wioski Szewcja, tereny otaczające Piławę ponownie robią się ciekawsze - więcej jest odkrytych łąk i pól, rzeka przepływa przez kilka niewielkich wiosek. Mniej jest też przeszkód tarasujących jej nurt.

W końcowej części, po połączeniu się z rzeką Dobrzycą, Piława staje się szeroka i powolna, prąd zanika w miarę zbliżania się do spiętrzenia wód przy elektrowni wodnej Dobrzyca. Na brzegach dominują bagniste

liściaste lasy, w wielu miejscach gałęzie drzew zwieszają się do samego lustra wody. Ostatecznie Piława wpada do Gwdy.

Krótką charakterystyka spływu

Spływ Piławą jest łatwy i bezpieczny, ale fragmentami dość uciążliwy i nieco jednostajny. Na całej trasie spływu rzeka jest głęboka, jedyne przeszkody obok tam, jazów i grobli stanowią zwalone pnie drzew.

Górny bieg rzeki nie nastręcza żadnych problemów i jest bardzo malowniczy - płynie się łatwo przez kolejne jeziora. Większość przeszkód na trasie to stosunkowe łatwe do pokonania przewężenia pod mostami i groblami. Trzeba jednak uważać bo zdarzają się także potencjalnie znacznie groźniejsze niespodzianki, w rodzaju np. niezabezpieczonego jazu z kilkumetrowym wodospadem.

Środkowy bieg jest najmniej ciekawy widokowo i równocześnie najzmundniejszy - rzeka przebija się przez las, na długim odcinku nie ma praktycznie żadnych punktów orientacyjnych. Spływ utrudniają liczne przeszkody ze zwalonych drzew - część daje się pokonać bez wysiadania z kajaka, niektóre wymagają przeciągania go przez zator stojąc w wodzie lub balansując na zatopionych pniach, w kilku miejscach niezbędne są dłuższe przenoski wzdłuż brzegu, zazwyczaj bardzo bagnistego.

Dolny bieg rzeki jest znowu bardziej urozmaicony - nie ma po drodze dużych jezior, ale też mniej jest naturalnych zatorów. Za to przed wioską Zabrodzie znajduje się najdłuższa przenoska na całej trasie.

Dla przedłużenia przyjemności (lub ograniczenia kosztów transportu, jeżeli pożyczano się kajaki w Pile) można kontynuować spływ wzdłuż Gwdy, aż do samej Piły. Ta część spływu jest łatwa, bo Gwda to duża rzeka, ale jej czystość przedstawia sporo do życzenia. W samej Pile brzegi rzeki są umocnione betonowymi płytami.

Jedyna dłuższa i zajmująca więcej czasu stała przenoska na trasie znajduje się przed Zabrodziem, na tamie spiętrzającej wodę przed hodowlą pstrągów. Po drodze jest jednak wiele krótszych przenosek, stałych i sezonowych, tj. zależnych od liczby zwalonych pni przegradzających rzekę. W sumie pokonanie ich zajmuje sporo czasu i bywa nie mniej wyczerpujące niż samo wiosłowanie. Należy też uważać bo kilka przeszkód, głównie w górnym biegu rzeki, może być niebezpiecznych - niezabezpieczone i nieoznakowane jazy z różnej wysokości bystrzami lub prawdziwymi wodospadami.

Łączna długość spływu od początku jeziora Komorze do ujścia Piławy do Gwdy to około 80 km.

Piława, jest największym dopływem Gwdy. Wpada do niej z prawej strony w miejscowości Dobrzyca. Wypływa z jeziora Komorze, położonego na Pojezierzu Drawskim w byłym województwie koszalińskim. Na około 2/3 długości płynie przez byłe województwo pilskie, na teren którego wpływa powyżej Nadarzyc. Długość rzeki wynosi 82 km, powierzchnia dorzecza 1352 km², spadek 0,4 ‰, przepływ 8 m³/sek.

Rzeka dzieli się wyraźnie na dwie części. W górnym biegu łączy kilka bardzo malowniczych jezior, następnie zmienia kierunek i płynąc na południe wśród wielkich obszarów leśnych, wpada do Gwdy.

W swym górnym biegu Piława przepływa kolejno przez następujące jeziora: Komorze, Rakowo, Brody, Strzeszyn, Kocie, Pile.

Największym i najgłębszym jeziorem w dorzeczu Piławy jest jezioro Pile. Ma ono 933 hektary powierzchni i maksymalną głębokość dochodzącą do 54 metrów. Do niedawna południowa część jeziora była niedostępna dla turystów. Tereny te były użytkowane przez Armię Radziecką, a w miejscowości Borne-Sulinowo stacjonowała dywizja pancerna.

Szlak Piławy należy zaliczyć do bardzo malowniczych i ciekawych krajoznawczo. Rzeka jest dostępna dla kajaków na całej swej długości, szlak łatwy, lecz nieco uciążliwy. W przeszłości na Piławie znajdowało się szereg młynów, które dzisiaj już zniszczone, utrudniają swobodny przepływ. Niewątpliwą krajoznawczą atrakcją szlaku są pozostałości niemieckiej żelbetonowej pozycji obronnej zwanej Wałem Pomorskim. W okolicach Nadarzyc wzdłuż zachodniego brzegu rzeki rozbudowane były umocnienia, które w lutym i marcu 1945 roku przełamywała 1 Armia Wojska Polskiego. Płynąc Piławą nie sposób nie zauważyć pozostałości tych umocnień.

Według Regulaminu kajakowych spływów turystycznych PZK szlak Piławy ze względu na stopień trudności zalicza się do skali ZW C (rzeki o średnim nurcie z częstymi przeszkodami w korycie, w tym kamieniami. Duże zbiorniki wodne z możliwością powstania fali niebezpiecznej dla kajaków). Skala trudności U II (przeszkody, których pokonanie wymaga wysiadania z kajaków i zużycie 10-25 % czasu przeznaczanego na płynięcie. Średnia odległość między przeszkodami wynosi 15-30 km).

Na przebycie szlaku Piławy potrzeba 5-6 dni. Wody Piławy na całej jej długości należy zaliczyć do II i III klasy czystości. Brak wód pozaklasowych oraz zmienność krajobrazu czynią z Piławy jeden z atrakcyjniejszych

szlaków kajakowych Pomorza Zachodniego. W górnym odcinku Piławy, aż do jej ujścia z jeziora Pile, nie ma żadnych przeszkód. Jedynym utrudnieniem dla płynących jest przepust pomiędzy jeziorami Pile i Rakowo, należy przepływać ostrożnie z prawej strony lub przenieść z prawej strony przez drogę na odległość 20 metrów. Dla rozpoczynających spływ na jeziorze Komorze, atrakcyjna będzie wycieczka boczna do Łubowa jeziorami: Lubicko Małe i Lubicko Wielkie. Planując pobyt na Pojezierzu Wałęckim warto w planach uwzględnić Borne-Sulinowo i okolice. Malownicze jezioro Pile, czysta woda, lasy, tajemnicze „nowe” miasto Borne-Sulinowo zachęcają do zwiedzania i pobytu.

Odcinek środkowy rzeki od ujścia z jeziora Pile do Szwecji, jest bardzo malowniczy. Utrudnieniem dla płynących jest 3 - 6 stałych przeszkód wymagających przenoszenia kajaka. W dwu przypadkach o tym czy należy przenosić kajaki decyduje poziom wody.

Kolejno kajaki przenosimy:

- ✓ niski most drewniany za jeziorem Dołgie, jeżeli jest wysoki stan wody kajaki przenosimy z lewej strony na odległość 15 m
- ✓ schron niemiecki - jaz, przenosimy z prawej strony 40 m
- ✓ prywatna elektrownia wodna, schron -jaz, przenosimy 50 m z lewej strony
- ✓ Nadarzyce, zniszczony jaz, przenosić z lewej strony 30 m, (bardzo szybki nurt, niedogodnie)
- ✓ Nadarzyce, kładka - przenosimy z prawej strony 15 m
- ✓ Szwecja, metalowa kładka przez rzekę (druga w kolejności), przepływać bardzo ostrożnie lub przenosić z prawej strony 15 m.

Uwaga!

W nurcie rzeki mogą znajdować się zwałone drzewa i kamienie.

Dolny odcinek rzeki od Szwejci do ujścia w Dobrzycy ma dwie stałe przeszkody:

Głowaczewo, pozostałości młynu wodnego, kajaki przenosić z prawej strony 20 m

Zabrodzie, zakład hodowli pstrągów, most nieczynnej linii kolejowej Wałcz – Złotów, lądujemy z prawej strony. Kajaki przenosimy na odległość 50 m.

Na tym odcinku rzeki prąd jest szybszy, w nurcie jest dużo kamieni, zwałonych drzew, okresowo pojawiają się kładki wykonane przez myśliwych i wędkarzy. Po minięciu Zabrodzia (ok 1 km) mijamy z prawej strony ujście. Dobrzycy, będącej również atrakcyjnym szlakiem kajakowym.

Spływ Piławą kończymy na jeziorze Dobrzyca, przez które przepływa Gwda, lądujemy na przystani przy zajeździe „Celmar” w Dobrzycy lub z lewej strony elektrowni wodnej w Dobrzycy. Stąd Gwdą do Piły 12 km. Oprócz Pilawy, Gwdy i Dobrzycy ciekawymi szlakami kajakowymi w tym rejonie są: Głomia (wpada do Gwdy z lewej strony w Dobrzycy), Płytnica (wpada do Gwdy z prawej strony w miejscowości Płytnica), Rurzyca (wpada do Gwdy z prawej strony w miejscowości Krąpsko).

Rurzyca wypływa z jeziora Krąpsko Małe, odprowadza wody sześciu wyjątkowo pięknych, wąskich jezior rynnowych. Obok rzeki Płocicznej uznawana jest za najczystsza w województwie pilskim. Jedynie fosfor ogólny i fosforany przekraczają normy pierwszej klasy czystości wody.

W całości płynie doliną wśród lasów. Powierzchnia dorzecza wynosi 69 km² spadek 0,4 ‰, przepływ 1,2 m³/ sek. Długość rzeki wynosi 25 km. Na zwiedzenie całego szlaku potrzeba 2 dni, piękno krajobrazu powoduje, że wielu wodniaków pozostaje tam na dłużej. Wzdłuż Rurzyca planowane jest utworzenie rezerwatu krajobrazowego o przewidywanej powierzchni 2131 hektarów. Rzeka stanowi krótki i bardzo atrakcyjny szlak kajakowy. W lipcu 1978 roku po Rurzyca pływał kajakiem ks. kardynał Karol Wojtyła. Nad jeziorem Krąpsko Średnie znajduje się pamiątkowy kamień upamiętniający to wydarzenie. Od 1993 roku szlak wodny Rurzyca nosi nazwę „Szlaku kajakowego im. JANA PAWŁA II”. Rurzyca jest szlakiem łatwym. Na całej długości szlaku nie napotykamy żadnych przeszkód wymagających przenoszenia kajaka. Jedynym utrudnieniem dla tych którzy chcą kontynuować spływ po Gwdzie jest pstrągarnia i zakład przemysłowy w Krąpsku.

Rozpoczynając spływ kajaki wodujemy w miejscowości Trzebieszki, w pobliżu restauracji. Płynąc w lewo pod niewielki prąd podążamy w kierunku źródeł Rurzyca. Atrakcyjna wycieczka pozwoli nam w ciągu 90 minut poznać tę część rzeki i dwa jeziora, Krąpsko Małe i Krąpsko Długie, po których rzadko się pływa, ponieważ leżą poza głównym szlakiem.

Spływając z nurtem od Trzebieszek kolejno przepływamy przez następujące jeziora: Trzebieszki, Krąpsko Górne, Krąpsko Średnie, Dąb. Największym z jezior jest Krąpsko Górne. Ma ono 95 ha powierzchni i maksymalną głębokość 15 m. Po minięciu jeziora Dąb rzeka zwęża się i płynie przez malowniczy wąwóz. Rurzyca jest rzeką bardzo płytką, o wartkim nurcie. W korycie mogą występować powalone przez bobry drzewa. W dolnym biegu w rzece napotykamy wiele kamieni. Spływ kończymy na terenie pstrągami „Stara lemieszarnia” w Krąpsku. Łądujemy z prawej strony. Na terenie zakładu za zgodą właścicieli można rozbić namiot, specjalnością kulinarną jest pstrąg po trapersku.

Warto wiedzieć i zobaczyć

Piława i Rurzyca płyną przez byłe województwo piłskie. Teren ten nazywamy Pojezierzem Pomorskim, a Pojezierze Wałeckie jest jego częścią. Obszar ten jest przedłużeniem ku południowi Pojezierza Drawskiego. Cechami charakterystycznymi Pojezierza Wałeckiego są lasy, wody i pofałdowany teren. Znaczna część Pojezierza wyniesiona jest ponad 150 m n.p.m. Jeziora i rzeki zajmują 2,4% obszaru województwa piłskiego. Składa się na nie kilkanaście dużych i mniejszych rzek, oraz 446 jezior powyżej 1 ha, a największe Wielki Bytyń, zajmuje powierzchnię 877 ha. Dużym urozmaiceniem krajobrazu i bogactwem tych ziem są lasy, które zajmują 40,1 % obszaru województwa. W drzewostanie dominuje sosna. Na terenie województwa funkcjonuje 20 rezerwatów przyrody a dalszych 8 jest projektowanych, w tym Dolina Rurzycy. Płynąc Piławą i Rurzycą możemy natrafić na wiele gatunków chronionych i rzadkich roślin oraz zwierząt. W lasach występuje: brzoza niska, wszystkie gatunki widłaków, chamedafne północna, wawrzynek wilczełyko, zimoziół północny i inne. Rzeki i jeziora to prawdziwy raj dla wędkarzy. W wodach żyją pstrągi, lipienie, głowacica, okonie, szczupaki i węgorze. Mają tu swoje stanowiska bobry, są głuszce, czaple, bocian czarny, można spotkać orła bielika. W lasach Nadleśnictwa Wałcz żyje na wolności stado żubrów.

Gęsta sieć dobrych dróg i linii kolejowych umożliwia dojazd do wszystkich ważniejszych miejscowości w regionie. Głównymi węzłami komunikacyjnymi są: była stolica województwa Piła oraz Wałcz i Jastrowie. Byłe woj. piłskie ma dobre warunki do uprawiania turystyki kwalifikowanej: pieszej, kolarskiej, kajakowej i motorowej. Istnieją wytyczone szlaki piesze i ścieżki rowerowe. Na Piławie, Rurzycy i Gwdzie odbywają się co roku spływy kajakowe o zasięgu ogólnopolskim.

SZLAK PIŁAWY

✓ Borne-Sulinowo. [67 + 8 km] Wybudowany przed II wojną światową niemiecki poligon wojskowy. Podczas wojny mieściła się w Bornem Oficerska Szkoła Artylerii. Na bazie szkoły w 1945 roku została sformowana dywizja Markisch Friedland, z którą 1 Armia Wojska Polskiego walczyła na Wale Pomorskim. W okresie PRL w Bornem-Sulinowie stacjonowała Armia Radziecka. Obecnie jest to prężnie rozwijające się miasto, pięknie położone nad jeziorem Pile.

✓ Nadarzyce. [45 km] Wieś znana od XVI wieku. Już w 1602 roku istniał tu młyn wodny. 2 km na północ od wsi, potężne umocnienia niemieckie, pozostałości Wału Pomorskiego. W lutym i marcu 1945 roku zacięte walki o Nadarzyce toczyła 6 Dywizja Piechoty 1 armii WP. Koło wsi podczas II wojny istniał obóz jeniecki. Więźni w nim byli między innymi: Leon Kruczkowski, Stanisław Dobrowolski, Stefan Mossor. We wsi pamiątkowe głazy upamiętniające te wydarzenia.

✓ Zdbice. Wieś letniskowa nad jeziorem Zdbiczno. Po raz pierwszy wzmiankowana w 1239 roku. W lutym 1945 rok w rejonie wsi zacięte walki prowadziła 4 DP Wojska Polskiego. Tutaj przełamano Wał Pomorski. We wsi izba pamięci „Las świadkiem walk o Wał Pomorski”. Na północny zachód od wsi skansen bojowy 1 armii Wojska Polskiego i pozostałości fortyfikacji Wału Pomorskiego. Na przesmyku Morzyca pomniki przyrody: pięciopienna lipa (obwód 730 cm), lipa (obwód 450 cm), jodła (350 cm). Zabytkowy kościół z 1888 roku. Na przesmyku pomiędzy jeziorami Zdbiczno -Smolno zrekonstruowany fragment umocnień Wału Pomorskiego. Wał

Pomorski. Zbudowany w latach 1934-37 i 1944-45 system niemieckich umocnień żelbetonowych. Przebiegał od Bałtyku (koło Darłowa) przez Miastko, Szczecinek, Nadarzyce, Wałcz, Tuczo, Santok k/Gorzowa Wielkopolskiego, gdzie łączył się z Międzyrzeckim Rejonem Umocnionym. Całość linii obronnej wynosiła 275 km. W lutym Wojsko Polskie stoczyło tutaj największą swoją bitwę w ostatniej fazie II wojny światowej. Straty Wojska Polskiego wyniosły około 6000 zabitych, rannych, zaginionych. Szwecja. [27 km] Wieś założona w 1590 roku. Podczas potopu szwedzkiego mieszkańcy wsi pod przewodnictwem sołtysa Jana Horna stawili Szwedom zbrojny opór. Podanie głosi, że zginęli wszyscy mężczyźni. Podczas bitwy o Wał Pomorski w dniach 4-5 luty 1945, w szkole mieścił się sztab 1 armii WP. We wsi kościół z 1876 roku.

✓ Głowaczewo. [21 km] Miejscowość założona w 1590 roku. Znana również pod nazwą Głowacz, Mówce. Zniszczona w 1945 roku. We wsi neoromański kościół z 1865 roku.

✓ Czechyń. [18 km] Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1599 roku. Znana pierwotnie pod nazwą Czech, Czechy. W 1773 roku liczyła 19 domostw.

✓ Zabrodzie. [11 km] Miejscowość znana od 1605 roku. W przeszłości nazywała się Garbate Mosty. W 1789 roku liczyła 13 dymów.

✓ Dobrzyca. [0 km] Miejscowość w XVIII wieku znana pod nazwą Borki, pochodzącej od osiadłej tam rodziny Borków. Na początku XX wieku zbudowano na Gwdzie elektrownię wodną o mocy 2 MW.

Powyżej elektrowni ciągnie się jezioro zaporowe o powierzchni 52,8 ha.

✓ Dobrzyca. Dopływ Piławy. Wypływa z jeziora Machliny, wpada do Piławy koło wsi Tarnowo. Długość około 60 km, powierzchnia dorzecza 880 km² spadek 0,4 ‰, przepływ 3 m³/ sek. Atrakcyjny szlak kajakowy.

✓ Głomia. Lewobrzeżny dopływ Gwdy. Wypływa ze wsi Głomsk. Wpada do Gwdy w Dobrzycy. Długość 50 km, zlewnia 540 km², spadek 0,5 ‰, przepływ 3 m³/sek. Szlak kajakowy.

✓ Piława, jest największym dopływem Gwdy. Wpada do niej z prawej strony w miejscowości Dobrzyca a wypływa z jeziora Komorze położonego na Pojezierzu Drawskim. Długość rzeki wynosi 82 km, powierzchnia dorzecza 1352 km², spadek 0,4 ‰ , przepływ 8 m³ /sek. Rzeka dzieli się wyraźnie na dwie części. W górnym biegu łączy kilka bardzo malowniczych jezior, następnie zmienia kierunek i płynąc na południe wśród wielkich obszarów leśnych, wpada do Gwdy.

W swym górnym biegu Piława przepływa kolejno przez następujące jeziora: Komorze, Rakowo, Brody, Strzeszyn, Kocie, Pile. Największym i najgłębszym jeziorem w dorzeczu Piławy jest jezioro Pile. Szlak Piławy należy zaliczyć do bardzo malowniczych i ciekawych krajoznawczo. Rzeka jest dostępna dla kajaków na całej swej długości, stanowi szlak łatwy, lecz nieco uciążliwy. W przeszłości na Piławie znajdowało się szereg młynów, które dzisiaj już zniszczone, utrudniają swobodny przepływ. Niewątpliwą

krajoznawczą atrakcją szlaku są pozostałości niemieckiej żelbetonowej pozycji obronnej zwanej Wałem Pomorskim. Płynąc Piławą nie sposób nie zauważyć pozostałości tych umocnień.

Na przebycie szlaku Piławy potrzeba 5-6 dni. Wody Piławy na całej jej długości należy zaliczyć do I I i II I klasy czystości. Brak wód pozaklasowych oraz zmienność krajobrazu czynią z Piławy jeden z atrakcyjniejszych szlaków kajakowych Pomorza Zachodniego.

W górnym odcinku Piławy, aż do jej ujścia z jeziora Pile, nie ma żadnych przeszkód. Jedynym utrudnieniem dla płynących jest przepust pomiędzy jeziorami Pile i Rakowo, należy przepływać ostrożnie z prawej strony lub przenieść z prawej strony przez drogę na odległość 20 metrów. Odcinek środkowy rzeki od ujścia z jeziora Pile do Szwecji, jest bardzo malowniczy. Utrudnieniem dla płynących jest 3 - 6 statych przeszkód wymagających przenoszenia kajaka. Spływ Piławą kończymy na jeziorze Dobrzyca, przez które przepływa Gwda.

Atrakcje na trasie:

- cmentarzysko z grobami skrzynkowymi i popielnicowymi z epoki żelaza (600 - 350 lat p.n.e) nad jeziorem Lubicko Wielkie
- drewniany most czołgowy
- coroczne koncerty bluesowe w Głowaczewie

ATRAKCJE NA SZLAKU

Strzeszyn koło Łubowa - hotel "Strzeszyn"

Pile - szkolne schronisko, pole namiotowe

Dąbrowica - pole namiotowe

Rakowo - pole namiotowe

Nadarzyce - pole namiotowe

Szwecja - schronisko młodzieżowe

Dobrzyce - motel "Celmar"

F.U.H. Barscy
78-449 Borne Sulinowo
ul. Sosnowa 2

Wypożyczalnia Sprzętu Pływającego
biuro@kajakarze.pl
tel. kontaktowe

Czechyń - stacja ZHP

Trasa sugerowana:

- Łubowo - Krępsko do przepłynięcia około 100 km i jest jednym z ciekawszych szlaków Pomorza Zachodniego. Trasa bardzo mało zurbanizowana z wszechobecną bujną przyrodą.

1. Łubowo - Borne Sulinowo - 15 km
2. Borne Sulinowo - Zalew Nadarzycki - 24km
3. Zalew Nadarzycki - Zdbice - 15km
4. Zdbice - Głowaczewo - 15km
5. Głowaczewo - Zabrodzie - 17km
6. Zabrodzie - Krępsko - 15km

Wskazówki:

- około 600m za jeziorem Długim koryto rzeki przegradza nieoznakowany jaz, obok niego betonowy wodospad kilkumetrowej wysokości, przenosimy kajaki prawym brzegiem około 40 metrów,

- w miejscowości Nadarzyce są trzy mostki - pod pierwszym uważamy na silny prąd,

- jezioro zaporowe w Zabrodziu zapora i niecodzienny jaz w postaci głębokiej betonowej studni, przenosimy kajaki, zejście do rzeki jest dosyć strome.

Dorzecze - 1381 km²

Przepływ - 8,0 m³/s